

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نباشد تن من مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم

بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Political

سیاسی

نشریه پیشرو شماره ۴۱

۱۶ دسمبر ۲۰۱۱

آسیا او د امریکې بنکیلاکي سیاست

په پانگواله رژیمونو کې هڅه کېږي چې هر څو موده وروسته له لاسه تللی توازن له سره ټینګ شي او د دې ټینګیدلو لپاره په صنعت کې له بحران او په سیاست کې له جګړې پرته بله وسیله نشته او دا جګړه ده چې د خصوصي مالکیت وده تضمینوي او د بنکیلاکي سیاست د پلي کیدو لپاره مهم او اړین شرط ګڼل کېږي.

د امریکې اوسنی خونړی جګړه ایز سیاست او دننه په هیواد کې بحران او کرکېچ په څرګند ډول د دې وینا منځپانګه ټاکنې او له همدې امله دی چې امریکې له کلونو راپدېخوا آسیا د خپلو بنکیلاکي ګټو لپاره د هدف په توګه ټاکلې او د همدې هدف د حصول لپاره یې په تیرو شپږو کلونو کې پر آسیا د ولکې اچولو لپاره په کراتو اقدام کړی او د دې اقداماتو لړۍ په تیرو لسو کلونو کې یو ځل بیا په امریکې او اروپا کې د اقتصادي کرکېچ له زیربڼې سره سم د افغانستان او عراق په جګړو کې ادامه موندلې ده چې د امپریالیستانو د اقتصادي ګټو له «توازن» او «اندول» سره نیغ په نیغه اړیکې لري. له هغه ځایه چې پانگوالیزه اقتصاد تل له انارشیزم سره مل وي نو دا اندول هم هیڅکله نه تر لاسه کېږي او بنایي نړۍ په امپریالیستي پیر کې د جګړو پرله پسې او دوامداره لړۍ تجربه کړي، ځکه چې د پانگوالو زبرځواکونو تر منځ د نړۍ د ویشلو په موخه جورجی موقتي بڼه لري او تاریخ بنودلې ده چې پانگوالان نشي کولای نړۍ بې له زوره او جګړې وویشي .

امریکا هم د دې لپاره چې نړۍ یو ځل بیا وویشي او هغو ګواښونو چې د مخ په ودې هیوادونو د سر راپورته کولو له امله یې «اندول او توازن» ټکنی کړی، له منځه یوسي، له خپلو اروپایي متحدینو سره د «جورجی» سیاست په اډانه کې د آسیا لاره ونیوله او په دې وروستیو کې یې فرانسه، انګلیس، آلمان او ایټالیا پرېښودل چې د «توازن» لپاره پر لیبیا یرغل وکړي او دغه هیواد په کنډواله بدل کړي.

امریکې د آسیا د بنکیلاک په موخه، لومړی په افغانستان او بیا پر عراق باندې د یرغل له لارې د خپلې ستراتیژۍ لومړني پړاونه پیل کړي دي او له هماغو لومړیو ورځو څخه نه یوازې د افغانستان او عراق زیارکښه ولسونه بلکې د نړۍ ټول ولسونه په دې بڼه پوهیدل چې دا یرغل او جګړه نه د «حق او عدالت» او «ترهګری ضد»

جگړه، بلکې هماغه اقتصادي ناوړين دى چې د کرکيچ په بڼه يې سر راپورته کړى او بايد په سياست کې د جگړې په توگه مخې ته لار شي، خو «له لاسه تللى توازن» تر لاسه او کورني کرکيچونه آرام کړای شي.

سره له دې چې د دې جگړې ماهيت او د افغانستان او عراق نيواک په څرگنده توگه معلوم وو، خو بيا هم ځيني «رون اندي» په ناگاهانه ډول د پانگوالی هغو تبليغاتو لکه «آزادي بخښونکې جگړه»، «ملي جگړه»، «د آزادی جگړه»، «د بشري حقونو جگړه» او... تر اغيزې لاندې راغل چې بورژوازي يې تل د خپلو بنکيلاکي جگړو لپاره بيانوي. خو ځينو په دې مزخرف استدلال سره چې گویا دا جگړه د ملگرو ملتونو د امنيت شورا په دستور تر سره کيږي، نه د امريکا؛ په آگاهانه ډول يې دا بنکيلاکي جگړه تر شپږو – اوو کلونو پورې د اشغال پر ځای «مداخله» وگڼله او ويې بنودله چې د مخکښتيا ادعاگانې يې هسې د دورو باد دی!!

د امريکا د بهرنيو چارو وزيرې، هيلري کلنټن، وروستۍ ليکنه چې د سبرکال په نوامبر مياشت کې د «فاران پاليسي» له لارې خپره شوه او په حاشيه اى عنوان کې يې ليکل شوي «د سياست راتلونکى په آسيا کې ټاکل کيږي» څرگندوي چې په آسيا او په ځانگړې توگه په افغانستان او عراق کې د دې امپراتورۍ شتون نه د «مداخلې» او نه هم «د تروريزم ضد جگړې» بڼه لري، بلکې هغه بنکيلاک سياسي – اقتصادي دى چې دا امپراتوري يې د خپل تداوم لپاره ضروري گڼي.

ميرمن کلنټن په دې مقاله کې ليکي چې په تيرو لسو کلونو کې مور په افغانستان او عراق کې خپلې ډيرې سرچينې په کار واچولې خو بايد په راتلونکو لسو کلونو کې د دې موخي لپاره چې چيرې خپل وخت او انرژي وکاروو او څرنگه پر خپلې پانگه اچونې، ډيپلوماسۍ، اقتصادي او ستراتيژيکو چارو په پراختيا باندې تمرکز وکړ بايد په جدي توگه کار پيل کړو. همدا ډول هيلري کلنټن – سره له دې چې وايي د امريکا راتلونکى په عراق او افغانستان کې نه ټاکل کيږي- خو په دې هيوادونو کې د خپل دولت لگښتونو ته په اشارې سره وايي چې ځيني امريکاييان دا دريځ لري چې امريکا نبايد د خپلو کورنيو چارو پر ځای ډيره په بهرنيو چارو کې اخته وي خو هغوي غلط فکر کوي او بايد په دې پوه شي چې په بهر کې د امريکا اخته کيدل، د امريکې کورني اقتصادي او امنيتي چارو سره نېغ په نېغه اړيکه لري. نو بنيابي امريکا بهر پاتې شي خو خپلې کورنۍ گټې خوندي کړي، ځکه په اوسني شرايطو کې د آسيا پراخ بازارونه، سيندلارې او د پانگې اچونې فرصتونه هغه څه دي چې امريکاييانو ته په بى ساري ډول وخت ورکوي له هغوي څخه په خپله گټه کار واخلي.

هيلري کلنټن زياتوي چې همغسې چې آسيا د امريکا لپاره جدي او حياتي ضرورت گڼل کيږي، د امريکا شتون د آسيا لپاره هم ضروري دى او په زغرده ليکي چې امريکا يوازینی هغه قوت دى چې په سيمه کې د خپلو متحدينو ډيره پياوړې شبکه لري. خو دا وزيره د آسيا له گټو څخه يوازې هغه ۳۵۰ زره آسيايي محصيلينو ته اشاره کوي چې دا وخت په امريکا کې په تحصيل بوخت دي. هغه ليکي چې دا وخت په چين کې د امريکا د پانگوالو ۵۰ مليارده ډالره پانگه اچونه د امريکې په گټه ده؛ هند او اندونيزيا هغه دوه «دموکراسياني» دي چې کولای شي د امريکې د اقتصاد لپاره گټورې تمامې شي؛ امريکې تير کال پاسيفيک سيمي ته ۳۲۰ مليارده ډالره صادرات درلودل چې د دې صادراتو له امله په امريکا کې ۸۵۰ زره نوى دندې رامنځته شوي او د اوباما د اقتصادي سياست پر اساس بايد تر ۲۰۱۵ کال پورې د امريکې صادرات دو چنده شي او د نويو سوداگريو زميني په آسيا کې ولټول شي؛ د امريکا سوداگر او پانگوالان د آسيا په متحرکو مارکيتونو کې د پانگې اچونې فرصتونه موندل او زموږ د صادراتو پراختيا ډيره با اهميته گڼي؛ جنوبي کوريا به په راتلونکو پنځو کلونو کې د امريکا په صادراتي مصرفي توکو تعرفه ۹۵٪ راتپه کړي چې دا کار به ۷۰ زره دندې په امريکا کې رامنځته کړي او د امريکا

صادرات به دي هیواد ته ۱۰ ملیارده دالرو ته لوړ شي. دا وخت د امریکا د گټو لپاره ۵۰ زره سرتیري په جاپان او جنوبي کوریا کې میشت دي، نو د دي گټو په پام کې درلودلو سره نه بنایي چې مور په شا شو، باید مخي ته ولاړ شو او هغه فرصتونه چې یوویشتمی پیری مور ته په آسیا کې راکړي، له هغې باید د امریکا په گټه کار واخلو.

هیلري کلنټن بالاخره لیکي چې په بهر کې د امریکا شتون شپږ موخي لري: د امنیتي دوه اړخیزه متحدینو پیاوړتیا، د چین په شمول د مخ په ودې هیوادونو سره د تعلقاتو ژورتیا، په سیمه ایزو څو اړخیزه نهادونو کې شتون، د سوداګرۍ او پانګې اچونې پراختیا، د پراخه نظامي شتون قانونتیا او د دموکراسۍ او بشري حقونو پرمختیا. او دا شپږ موخي که په دقیقه توګه وڅیړل شي، له بنکیلاک څخه نشي نه دي او که د نړۍ په هره سیمه کې پلي شي د دي بنکارندويي کوي چې هغه هیواد د بنکیلاک په لاس کې دی. دا موخي څرګندوي چې د «تروریزم»، «دموکراسي او بشري حقونو»، «عدالت او هوساینې» شعارونه یوازې عوامفربیې ده. حال دا چې اصلي او محوري سیاست د آسیا نیول دي او وروسته له دي دا آسیا ده چې د امریکا د امپراتورۍ تداوم او راتلونکی ټاکي او واقعیتاً دمګړۍ زموږ هیواد د دي تداوم محوري سیمه ده چې باید د پوځي اېو او دایمي شتون («د پراخ نظامي شتون قانوني کیدل») له لارې د دغې ستراتیژۍ په خدمت کې وي.